

DESCRIURE UN ELEMENT PRÈVIAMENT DEFINIT

La descripció, entesa en sentit ampli, no es limita a la representació d'espais, objectes i persones, sinó que abasta també conceptes i realitats abstractes. En aquest sentit, una descripció pot ser concebuda com una explicació que presenta els diferents aspectes i, fins i tot, els detalls d'un element prèviament definit.

En un gènere expositiu clàssic com és l'article d'enciclopèdia, cada entrada, després de la definició, conté una descripció relativament extensa del que s'acaba de definir de manera sintètica.

MODEL D'ENUNCIAT

Descriu el concepte *ciència*.

PAUTES PER A DESCRIBRE UN ELEMENT PRÈVIAMENT DEFINIT

- 1 Valorar si la definició requereix alguna mena de **precisió**, **matís** o **distinció** i, en cas afirmatiu, redactar-la. També podem posar alguns **exemples**. Si hem definit *ciència* com "el conjunt de coneixements sistemàtics sobre una matèria", per exemple, convindrà que fem una explicació que aclareixi que hi ha coneixements encara no sistematitzats en cap ciència concreta o que tenen a veure amb més d'una i podem afegir alguns exemples de ciències.
- 2 Triar uns **continguts** i un **guió** per a completar la informació. Segons l'element definit que vulguem descriure, pot ser que hàgim de detallar les parts que el formen i les funcions que té cada part, les classes o els tipus d'aquella realitat general, la seva distribució geogràfica, la seva evolució històrica o diverses d'aquestes possibilitats en alguns casos.

- 1 Completa aquestes definicions amb una oració que n'acabi de precisar l'abast i amb algun exemple:

- a Les energies renovables són les fonts d'energia que ofereix la natura als humans i que aquests són capaços de transformar en energia útil.
- b Els combustibles fòssils són combustibles originats per la descomposició parcial de matèria orgànica de fa milions d'anys, transformada per la pressió i la temperatura sota capes importants de sediments acumulats al damunt.

- 2 Digues quins aspectes podries desenvolupar en una descripció detallada de cadascun d'aquests conceptes i en quin ordre els disposaries:

- Insecte
- Museu
- Cotxe
- Cooperació

- 3 Busca els conceptes següents en una enciclopèdia en paper i en una altra en suport digital i explica com s'adapten a l'estructura de definició i descripció:

- Espectacle
- Telescopi
- Revolució

- 4 Completa la definició de **ciència** amb una breu informació sobre cadascun d'aquests aspectes:

- El mètode científic
- El llenguatge científic
- Classificació de les ciències

Solucions

1 Resposta model:

- a** Són inesgotables, perquè provenen del Sol i dels seus efectes en el planeta. Alguns exemples de fonts d'energia renovables són l'escalfor solar, el vent i les mareas.
- b** Es consideren fonts d'energia no renovables perquè, encara que tinguin un origen natural, requereixen milions d'anys per a la seva formació. En són exemples el carbó, el petroli i el gas natural.

2 Resposta model:

- Insecte ▶ parts del cos i funcions, classificació de les diferents espècies, distribució geogràfica.
- Museu ▶ funcions dels museus, classes de museus, evolució històrica.
- Cotxe ▶ parts del cotxe, funcionament, evolució històrica, classes de cotxes, possibilitats tecnològiques.
- Cooperació ▶ història de la cooperació, tipus de cooperació que hi ha actualment, reptes i oportunitats de la cooperació.

3 Resposta oberta.

4 Resposta oberta.